

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/57/2019
Identifikačné číslo spisu:	3712205641
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:3712205641.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dedičskej veci po poručiteľovi K. L., rodenému L., narodeného XX. E. XXXX, zomrelého XX. C. XXXX, naposledy bývajúceho v Z. J. H. XXX, za účasti dedičov 1/ K. L., bývajúceho v L., X.H. P. XXXX, zastúpeného JUDr. Jindřichom Stoszekom, advokátom v Bratislave, Černyševského 26, 2/ P. X., bývajúcej v L., Š.. F. XX, 3/ K. B., bývajúcej v L., U. X, 4a/ H. L., bývajúcej v K., Č. XX, 4b/ P. L., bývajúcej v H. P., R. XXX, Č. K., 5/ A. P., bývajúcej v J., R. XXX, dedičia 2/, 3/, 4b/ a 5/ zastúpení advokátskou kanceláriou LEGAL POINT s.r.o., so sídlom v Považskej Bystrici, Nemocničná 979, IČO: 47 253 495, o prejednanie dedičstva, vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 14 D 579/2012, o dovolaní dediča 1/ proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 19. októbra 2018 sp. zn. 6 CoD 10/2018, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 19. októbra 2018 sp. zn. 6 CoD 10/2018 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Považská Bystrica (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením z 12. februára 2018 č. k. 14 D 579/2012-304 výrokom I. určil všeobecnú cenu dedičstva sumou 27 312,11 eur, výšku dlhov sumou 1 317,58 eur, čistú hodnotu dedičstva sumou 25 994,53 eur. Vo výroku II. rozhodol, že nadobúdateľmi zostatku na vkladnej knižke č. XXXXXXXX/XXXX, podielov poručiteľa na rodinnom dome súp. č. XXX a parcelách KNC č. XXXX, XXXX, všetko k. ú. Z. J. H. v hodnote 27 312,11 eur sú: K. L., rod. L., nar. XX. H. XXXX, r. č. XXXXXX/XXXX, bytom G.Ď. XXX, po 1/5-ine z podielov poručiteľa; P. X., rod. L., nar. X. O. XXXX, r. č. XXXXXX/XXXX, bytom Š.. F.Z. XXXX/XX, L. - G. X. Y., po 1/5-ine z podielov poručiteľa; K. B., rod. L., nar. XX. C. XXXX, r. č. XXXXXX/XXXX, bytom U. XXXX/X, L. - G. X. Y., po 1/5-ine z podielov poručiteľa; A. P., rod. H., nar. XX. G. XXXX, r. č. XXXXXX/XXXX, bytom R. XXXX/XXX, J., po 1/5-ine z podielov poručiteľa; H. L., rod. L., nar. X. H. XXXX, r. č. XXXXXX/XXXX, bytom Č.N. XXXX/XX, K., po 1/10-ine z podielov poručiteľa; P. L., rod. L., nar. XX. S. XXXX, r. č. XXXXXX/XXXX, bytom R. XXX, H. P., Č. K., po 1/10-ine z podielov poručiteľa. Rozhodol, že za pohrebné trovy v sume 1 195,16 eur a za dlh poručiteľa voči SSE a. s. titulom nedoplatku 122,42 eur za elektrinu zodpovedajú K. L., nar. XX. H. XXXX, P. X.S., rod. L., nar. X. O. XXXX, K. B., rod. L., nar. XX. C. XXXX, A. P., rod. H., nar. XX. G. XXXX, každý po

1/5-ine a H. L., rod. L., nar. X. H. XXXX a P. L., rod. L., nar. XX. S. XXXX, každá po 1/10-ine. Výrokom III. priznal odmenu a náhradu hotových výdavkov notárke - súdnej komisárke vo výške 376,96 eur.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) uznesením v Trenčíne z 19. októbra 2018 sp. zn. 6 CoD 10/2018 odvolanie dediča 1/ odmietol ako oneskorene podané v zmysle § 386 písm. a/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). V odôvodnení svojho uznesenia uviedol, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie bolo doručené dedičovi 1/ do vlastných rúk 2. júla 2018 (pondelok), 15-dňová lehota na podanie odvolania začala plynúť nasledujúci deň, t. j. 3. júla 2018 (utorok), a uplynula 17. júna 2018 (utorok). Dedič 1/ však podal odvolanie na poštovú prepravu až 23. júla 2018, teda oneskorene a po zákonom stanovenej lehote.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie dedič 1/ (ďalej „aj dovolateľ“). Namietal, že napadnuté uznesenie je nesprávne, pretože trpí vadou podľa § 420 písm. f/ C.s.p., nakoľko odmietnutím odvolania odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa jeho názoru odvolací súd dospel k nesprávnemu zisteniu o dni doručenia mu rozhodnutia súdu prvej inštancie, nakoľko z v čase od 30. júna 2018 do 7. júla 2018 sa nachádzal v zahraničí a rozhodnutie súdu prvej inštancie prevzal až 16. júla 2018 (čo je riadne vyznačené na doručenke), kedy posledný deň lehoty na podanie odvolania pripadá na deň 21. júla 2018. Dovolateľ teda podaním odvolania na poštovú prepravu dňa 23. júla 2018 uvedenú vykonal počas zákonnej 15-dňovej odvolacej lehoty. Vzhľadom na to, že odvolací súd neoprávnene odmietol odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie, dovolateľ žiadal dovolací súd, aby napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Dedičia 2/, 3/, 4b/ a 5/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu mali za to, že procesný postup odvolacieho súdu bol zákonný a navrhli dovolanie zamietnuť.

5. Na konanie o dedičstve sa s účinnosťou od 1. júla 2016 vzťahuje zákon č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“). Podľa prechodného ustanovenia § 395 ods. 1 C.m.p., ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 395 ods. 2 C.m.p. (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“, „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podal účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), riadne zastúpený advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.), dospel k záveru, že (dovolaním) napadnuté uznesenie odvolacieho súdu je potrebné zrušiť.

7. V zmysle § 2 ods. 1 C.m.p. sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže C.m.p. neustanovuje inak, dovolací súd ďalej skúmal možnosť aplikácie ustanovení C.s.p. pre konanie o dovolaní dedičky.

8. Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 C.s.p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (viď § 428 C.s.p.). Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

9. V danom prípade dedič 1/ uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p., podľa ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Najvyšší súd už v judikátoch R 23/1994 a R 4/2003 (ďalej v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 41/2000, 2 Cdo 119/2004, 3 Cdo 108/2004, 3 Cdo 231/2008, 4 Cdo 20/2001, 5 Cdo 434/2012, 6

Cdo 107/2012, 7 Cdo 142/2013, 3 Cdo 98/2015) vydaných do 30. júna 2016 považoval za prípad odňatia možnosti konať pred súdom postup súdu, ktorý sa z určitého dôvodu odmietol zaoberať meritom veci (odmietol podanie alebo konanie zastavil alebo odvolací súd odmietol odvolanie), hoci procesné predpoklady pre taký postup neboli dané.

11. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd skúmal, či odmietnutie odvolania dediča 1/ odvolacím súdom vykazovalo znaky procesného postupu znemožňujúceho strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle C.s.p.

12. Podľa § 362 ods. 1 prvá veta C.s.p. odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Podľa § 121 ods. 1 C.s.p. lehota podľa tohto zákona môže byť určená podľa hodín, dní, týždňov, mesiacov a rokov. Do plynutia lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty (§ 121 ods. 2 C.s.p.). Ak koniec lehoty pripadne na sobotu alebo deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň (§ 121 ods. 4 C.s.p.). Lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak je podanie urobené elektronickými prostriedkami doručené súdu mimo pracovného času (§ 121 ods. 5 C.s.p.). S prihliadnutím na prechodné ustanovenie § 396 ods. 1 C.m.p., v zmysle ktorého konania o dedičstve začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov, je potrebné konštatovať, že prakticky rovnaká právna úprava je obsiahnutá aj v § 204 ods. 1, § 57 ods. 1, 2, 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“).

13. Podľa § 46 ods. 1 O.s.p. účinného v čase doručovania rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 396 ods. 1 C.m.p.) adresátovi možno doručiť písomnosť v byte v sídle (mieste podnikania), na pracovisku alebo kdekoľvek bude zastihnutý.

14. Podľa § 45 ods. 2 O.s.p. účinného v čase doručovania rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 396 ods. 1 C.m.p.) údaje uvedené na potvrdení o doručení písomnosti (ďalej len „doručenka“) sa považujú za pravdivé, ak nie je dokázaný opak.

15. V preskúmvanej veci z obsahu spisu dovolací súd zistil, že odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie bolo dedičovi 1/ doručované na adresu jeho pracoviska, kde nebol zastihnutý, zásielka bola 2. júla 2018 uložená na pošte a dedič 1/ predmetné uznesenie prevzal 16. júla 2018 (viď č. l. 315 spisu). Lehota na podanie odvolania tak dedičovi 1/ začala plynúť v nasledujúci deň (17. júla 2018) a posledným dňom na podanie odvolania podľa § 362 ods. 1 C.s.p. (§ 204 ods. 1 O.s.p.) bol utorok 31. júla 2018. Obsah spisu svedčí záveru, že dedič 1/ podal svoje odvolanie 23. júla 2018 odovzdaním na poštovú prepravu (viď č. l. 329 spisu) v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote na podanie odvolania.

16. Najvyšší súd so zreteľom na uvedené konštatuje, že pokiaľ odvolací súd odmietol odvolanie dediča 1/ ako oneskorene podané, týmto nesprávnym procesným postupom mu znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a dovolateľ 1/ opodstatnene uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p.

17. Dovolací súd preto uznesenie odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 C.s.p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 C.s.p.).

18. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 C.s.p.). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C.s.p.).

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.